

HORVÁTH ISTVÁN – TÖZSÉR PÉTER

MAJER ISTVÁN

Majer István (1813–1893) teológiai doktor, stagni választott püspök, nagyprépost 1813. augusztus 15-én született Mocsonokon (ma Szlovákia területén található). Az elemi iskoláit Érsekújváron, középiskolai tanulmányait a bencés rend esztergomi gimnáziumában végezte, majd tizenöt évesen papnövendék lett Nagyszombatban. 1836. augusztus 29-én Vácott szentelték pappá. Ezt követően rövid időre Muzslára került segédlelkésznek, majd 1838-tól Esztergomban, a belvárosi plébánián folytatta lelkipásztori tevékenységét. Ez egyben hittanári munkát is jelentett, amit mind Muzslán, mind Esztergomban nagy lelkesedéssel és szívesen végzett. Ennek is köszönhetően 1842-ben Kopácsy József (1775–1847) érsek őt kérte fel az általa alapított tanítóképző tanárának.

1849 őszén munkája elismeréseként újabb megaszteltetés érte Majert: a pesti egyetem bölcsészeti karának tanárának választották. 1851-ben kinevezték a pest-budai városi elemi iskolák és a magán- és nyilvános iskolák főtanfelügyelőjének, emiatt egyetemi állásától megvált. Több új kísérleti tervet is sikerült a magyarországi gyakorlatba átültetnie, így például 1852-ben az egyik alapítója lett az első pesti óvodának.

1857-ben felmentését kérte hivatala alól, és Kültre került (falu Szlovákiában, a Nyitrai kerületben található) plébánosnak. A kürti évek alatt nem csak lelkipásztorra volt az ott élőknek, de nevelői, népművelői tevékenységét is végzett. 1866-ban kanonoki kinevezése a kürti évek végét jelentette. A következő időszakban az egyházi ranglétrán egyre magasabbra került, de papi tevékenysége mellett a közéletben is aktív szerepet vállalt. 1893. november 21-én hunyt el Esztergomban.

Végrendeletében rokonságán kívül sok szociális intézményről, iskoláról, alapítványról gondoskodott. Arra is volt gondja, hogy alkalmazottai egy évi bérét előre kifizessék. 1893. november 24-én az

esztergomi Belvárosi temetőben helyezték örök nyugalomra.

Élete túlnyomórészt Esztergomhoz és környékéhez kötődik. Esztergomi papként, majd később kanonokként jelentősen hozzájárult a város szociális és kulturális fejlődéséhez. Bár fő tevékenysége a nevelés és az oktatás volt, sokoldalúsága, kreativitása más területeken is megmutatkozott: írásait, alkotásait, jó célok érdekében munkálkodó tetteit kortársai is megörökítették.

Majer István hagyatékát az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár őrzi. Hatalmas aprónyomtatvány-gyűjteményében a korszak egy egészen különleges lenyomata őrződött meg, ezúttal azonban az eddig ismeretlen, kéziratban maradt Balatonfelvidéki Kalauza (jelzet: Ms.V.364) kerül közlésre. A könnyebb érthetőség kedvéért szögletes zárójelben kiegészítettük és néhány magyarázó lábjegyzettel is elláttuk Majer István sorait.

MAJER ISTVÁN
 püspök, a Magyar és magyar tanítók
 igazgatója.
 Képe a belvárosi templom
 a püspök által a templom felújításánál
 készült.

MAJER ISTVÁN

KALAUZ ESZTERGOMBÓL BALATON KIES VIDÉKÉRE 1842.

Balaton Füredre. Két roppant vendéglő ad száll[1]ást, vagy huzamosb időre a szomszéd Arácsi gazdák olcsóbbak. Itt óva kell nyúlni mindenhez, mert szerfölött borsos áru.¹ Fürdő három rendű

vagyon[:] meleg savanyuvíz, melegbalatoni víz és hidegbalatoni, fürdés előtt az inspectornál kell jegyet váltani. A hideg fürdő igen gyógyszerű és kellemetes. A Sétatéren kínálkozó savanyú vízből tet-